

توصیه و هشدارهای ایمنی در خصوص جنگل‌ها و بوستان‌ها

۱. استفاده از جنگل‌ها و بوستان‌ها به مانند هر کار دیگری باید درارای قاعده و اصول باشد لذا قبل از همه به مسئولین حفظ و نگهداری از بوستان‌ها و مکان‌های سبز توصیه می‌نماید امکانات و تسهیلات مناسب را جهت استفاده کنندگان از این مکان‌ها تمهید نمایند. فراهم آوردن تسهیلات در جنگل‌ها و بوستان‌ها با بهترین شیوه برای پیشگیری از وقوع حریق‌ها و حوادث و همچنین مقابله سریع و بهینه با این خطرات در این مکان‌هاست. ایجاد راه‌های ورودی و خروجی به جنگل‌ها تعبیه تابلوهای راهنما، تعیین محل‌های مناسب جهت توقف خودروها و اقامت‌گاه‌های موقت روباز یا سرپوشیده (با استفاده از چادر و خیمه) ایجاد شبکه‌های آب و برق رسانی و سرویس‌های بهداشتی، اجاق‌های فلزی ذغال سوز جهت پخت و پز یا گرم کردن غذا، تعبیه سطل‌های در پوشیده فلزی جهت زباله به تعداد کافی، تعیین فضای مناسب جهت بازی کودکان از تسهیلات ضروری گونه مکان‌هاست.

۲. ارائه بروشورهای راهنما به همراه توصیه‌های هشدار دهنده ایمنی در جنگل‌ها که جنبه آموزش و یادآوری جهت استفاده کنندگان دارد از سوی مدیریت حفظ و نگهداری بوستان‌ها و مکان‌های سبز بسیار مناسب و مفید خواهد بود.

۳. به مدیریت حفظ و نگهداری جنگل‌ها توصیه می‌نماید با آماده‌باش کامل و بسیج نیروها و امکانات خود در جهت تأمین ایمنی هر چه بیشتر در این مکان‌ها بکوشند. ایجاد پست‌ها و برجک‌های نگهبانی، سرکشی دقیق مرتب و شبانه‌روزی در نقاط مهم جنگل‌ها بسیار ضروری است.

نگهبانان جنگل‌ها باید با اصول ایمنی و مقابله با حریق و اطفای آن آشنایی کامل داشته و به امکانات مناسب اطفایی همچون خاموش‌کننده‌ها مجهز باشند. منابع تأمین آب و چگونگی استفاده بهینه از این منابع را شناسایی کرده باشند تا در مواقع ضرورت آتش را قبل از توسعه در نطفه مهار و اطفاء نمایند.

برقراری ارتباط و هماهنگی با ایستگاههای آتش‌نشانی محلی و منطقه‌ای نیز ضروری است.

۴. استفاده کنندگان باید از راههای تعیین شده به جنگل وارد شوند و در صورتی که از خودروی شخصی استفاده می‌نمایند باید خودروی خود را در محل‌های مخصوص توقف خودرو متوقف نمایند و از توقف در محل‌های غیر جداً خودداری نمایند. فراموش نکنید که توقف خودرو بر روی علف‌ها و برگ‌های خشک خطرناک است زیرا ممکن است در هنگام روشن کردن خودرو

(استارت زدن) و ایجاد جرقه در لوله آگروز، علف ها و برگ های خشک آتش گرفته و در اندک مدتی شعله ور شوند.

۵. در صورتیکه تصمیم دارید به مدت کم و یا مدت دار و با زدن خیمه در جنگل اقامت کنید در هر صورت سعی کنید که در محل هایی که جهت این منظور تعیین شده اقامت نمائید و در هر صورت محل اقامت خود راتا شعاع ۱۰ نتری از خس و خاشاک و برگها و علف های خشک روی زمین پاکسازی نمائید.

۶. در صورتیکه می خواهید با افراشتن چادر (خیمه) و برای چندمین روز در جنگل اقامت کنید حتماً وسایل و امکانات مورد نیاز مانند مواد غذایی مناسب و کافی، روشنایی، چراغ قوه، لباس گرم و مناسب و وسایل کمک های اولیه درمانی و ... را به همراه داشته باشید.

۷. در هنگام بر افراشتن چادر دقت کنید که باعث تخریب پوشش گیاهی نشوید و از زخمی کردن درختان و یا شکستن شاخه های آنها و یا زدن میخ به آنها جداً خودداری نمائید و رعایت این امر را خصوصاً به کودکان یادآوری کنید.

۸. به کودکان یادآوری نمائید که از محل زیاد دور نشوند و خطر گم شدن در جنگل و یا حمله حیوانات ساکن جنگل را به آنها یادآوری و گوشزد نمائید.

۹. حتی المقدور سعی کنید که در هنگام اقامت در جنگل از غذاهای سرد و مطمئن استفاده و چای را در ظروف مخصوص (فلاسک) نگهداری و استفاده نمائید اما اگر می خواهید از غذای گرم استفاده کنید وسایل و امکانات پخت و پز مناسب را همراه بیاورید تا مجبور به برافروختن آتش نشوید و تا می توانید از افروختن آتش در جنگلها خودداری کنید.

۱۰. اگر اجباراً برای روشن کردن آتش یا چراغ نفتی، نفت را در خودروی خود حمل می نمائید حتماً آن را در ظرف دربسته فلزی با گنجایش حداکثر ۳ لیتر حمل نمائید و در هنگام استفاده دقت کنید که نفت را روی زمین و پوشش گیاهی نریزید.

۱۱. در هنگام استفاده از کبریت برای روشن کردن گاز پیک نیک یا چراغ نفتی و یا هر چیز دیگر حتماً دقت کنید که چوب کبریت نیم سوخته یا نیمه مشتعل را روی زمین نیندازید چرا که چوب کبریت نیمه سوخته عامل ایجاد بسیاری از حریق ها در جنگل ها و بوستان ها باشد لذا پس از استفاده، از خاموش شدن آن اطمینان حاصل نمائید.

۱۲. استفاده کردن از هوای پاک طبیعت سبز و تفریح و استراحت با کشیدن سیگار و استعمال دخانیات مغایرت و تناقض دارد. ته سیگار روشن عامل تعداد زیادی از حریق های جنگلها و بوستان ها است. لذا توصیه می شود هیچگاه در این اماکن اقدام به کشیدن سیگار و استعمال دخانیات نمائید و یا حداقل ته سیگار نیمه روشن خود را روی زمین پرتاب نکنید و از خاموش شدن کامل آن مطمئن شوید.

۱۳. اگر تحت شرایط اضطراری مجبور به روشن کردن آتش در جنگل شدید حتماً در محل های تعیین شده از سوی مسئولین (اجاق های فلزی مخصوص) به این کار اقدام نمایید.
۱۴. در صورتیکه توسط مسئولین نگهداری از جنگل محل های خاصی جهت برافروختن آتش تعیین نشده بود و شما مجبور به برافروختن آتش بودید ضروری است محل مناسب و بدون درخت و پوشش گیاهی پیدا کنید و تا شعاع حداقل ۳ متر زمین را از خس و خاشاک و برگهای خشک پاک کنید و سپس زمین را مقداری بکنید و گود نمائید و خاک کنده شده را به صورت خاکریز در اطراف گودال جمع نمائید و با چیدن تعدادی سنگ بر روی خاکریز به صورت دایره اجاق کوچکی درست کنید. توجه کنید که بیشتر از حجم گودال آتش نیفرورزید.
۱۵. در صورت برافراشتن خیمه مراقب باشید که محل ایجاد اجاق دور از خیمه باشد و حتی در صورت استفاده از چراغ گاز پیک نیک و یا چراغ نفتی این وسایل را در بیرون خیمه و با حفاظ در مقابل وزش باد مورد استفاده قرار دهید.
۱۶. هرگز مسئولیت برافروختن آتش را بر عهده کودکان و نوجوانان قرار ندهید و اجازه ندهید که آنها تحت هیچ شرایطی در جنگل آتش بازی کنند و خطرات این کار را همواره به آنها گوشزد نمایید.
۱۷. حتی المقدور از ذغال چوب و یا چوبهای خشک برای روشن کردن آتش استفاده کنید و اجازه ندهید که کودکان و نوجوانان برای جمع آوری چوب، شاخه های درختان را بشکنند، بوته ها را بکنند و به پوشش گیاهی و درختان آسیب وارد آورند.
۱۸. ایجاد آتش در جنگل ها به حسب ضرورت و برای مدت محدود و مشخصی می تواند انجام شود و پس از استفاده از آن باید برابر ضوابط ایمنی کاملاً آن را اطفاء نمود. بنابراین روشن کردن آتش برای تأمین روشنایی در هنگام شب و یا برای گرم شدن کار بسیار خطرناکی است.
۱۹. دقت کنید که در هنگام استفاده از آتش، خود و دیگران و خصوصاً کودکان در نزدیکی آن قرار نگیرند زیرا در اثر گرم شدن سنگها امکان ترکیدن و پرتاب تکه های آن به اطراف و در نتیجه صدمه دیدن افراد وجود دارد.
۲۰. پس از استفاده از آتش با خفه کردن آن به وسیله ریختن خاک و پاشیدن آب بر روی آن از خاموش شدن آن اطمینان حاصل کنید و در زمانی که در حال ترک جنگل هستید مجدداً با ریختن خاک مرطوب بر روی خاکستر آتش از احتراق مجدد آن جلوگیری نمائید.
۲۱. هرگز در حین حرکت با خودرو در جاده های جنگلی، ته سیگار روشن و یا چوب کبریت نیمه مشتعل را به بیرون پرتاب نکنید زیرا در این صورت و به احتمال زیاد باعث وقوع حریق در جنگل خواهید شد.

۲۲. بستان ها و جنگل ها بخشی از محیط زیست ما انسانها هستند که به لحاظ پالایش هوا و ایجاد محیط پاک و سالم از اهمیت و ارزش فوق العاده ای برخوردارند. به لحاظ حفظ پاکیزگی و نظافت در جنگل توصیه می نماید از ریختن زباله و ضایعات مواد غذایی به هر شکل در آن خودداری شود. بهترین شیوه آن است که با استفاده از کیسه های مناسب پلاستیکی ضایعات و زباله ها را جمع آوری کرده و به صورت در بسته آنها را در سطهای زباله به خارج از جنگل منتقل کرده و در محل های تعیین شده قرار دهیم.

۲۳. اگر با خودروی شخصی به جنگل می روید و یا کلاً مسافرت می کنید، حتماً یک دستگاه خاموش کننده دستی مناسب در خودرو نصب و آماده داشته باشید تا در صورت بروز هرگونه حریق بتوانید در اولین فرصت آن را کنترل و مهار و اطفاء نمایید.

۲۴. در صورتیکه در جنگلها، بستان ها و باغ ها با حریق مواجه شدید، بهترین روش استفاده از خاموش کننده دستی و در صورت نبود، پاشیدن خاک بر روی آتش و خفه کردن آن و همچنین اطفاء بوسیله آب است. در این شرایط با حفظ خونسردی، کودکان و افراد مسن را به محل امن انتقال دهید و با استفاده از امکانات موجود حد اکثر تلاش خود را جهت اطفاء حریق بعمل آورید. اما در صورت گسترده بودن حریق سریعاً نهبانان و مأمورین حفاظت از جنگل و یا آتش نشانی را در جریان قرار داده و با آنها همکاری نمایید.

توصیه های ایمنی سیزده بدر و تفریح در جنگل و پارکها

در تعطیلات نوروزی بویژه هنگام مسافرت و استراحت در جنگلها و باغها و بوستانهای شهری ، درختان و گیاهان و زیباییها را حفظ کرده و از ایجاد آتش سوزی در این مکانها جداً خودداری نمائید تا این سرمایه های ارزشمند ملی حفظ شود و از طبیعت لذت برده و خوش بگذرد.

۱. از افروختن آتش در مناطق جنگل و باغ ها خودداری کرده و به کودکان خود نیز توصیه کنید.
۲. اگر ناگزیرید که از چراغ های نفتی استفاده کنید ظروف نفت در بسته با گنجایش کم همراه ببرید که در مواقع لزوم از آن استفاده نمائید و توجه کافی داشته باشید.
۳. به خاطر داشته باشید ته سیگار روشن و چوب نیم سوخته و سوختن ذغال داخل اجاق ها را پس از اتمام کاملاً خاموش کرده و با اطمینان کامل آنرا زیر خاک مدفون نمائید.
۴. ته سیگار روشن خود را هنگام رانندگی در جاده بر روی شاخ و برگ درختان نیندازید چون باعث آتش سوزی در جنگل خواهید شد.

۵. در تمامی نقاط پارکهای تفریحی و پارکهای جنگلی برافروختن آتش ممنوع است مگر در قسمتهایی که تحت عنوان اجاقخانه با تجهیزات لازم ایجاد شده است.
۶. محوطه اجاقخانه بدون درخت با کفسازی شن شسته شده و اجاقها آماده میباشد پس در سایر نقاط پارک برافروختن آتش ممنوع است.
۷. مکان استقرار در پارکهای تفریحی و پارکهای جنگلی و محل کمپها با راهنما مشخص و تجهیزات لازم جهت استقرار طولانی مدت و کوتاه مدت برای مراجعه کنندگان موجود میباشد.
۸. به تابلوهای هشداردهنده آموزشی در مناطق پارکهای تفریحی و پارکهای جنگلی توجه داشته باشید.
۹. در صورت برپاکردن خیمه و چادر مراقب باشید که محل استقرار اجاقها و چراغهای خوراکی دورتر از خیمه و یا خارج خیمه و با در نظر گرفتن مسیر باد در نظر گرفته شود.
۱۰. روشنائیهای گازی و شعله ای و امثالهم را در نقطه ای مصون از برخورد افراد، بخصوص بچه ها مستقر کنید.
۱۱. توصیه میشود هنگام ترک جنگل، ضایعات و زباله ها را داخل کیسه مخصوص ریخته و در محل مناسب خارج از جنگل بریزید.
۱۲. محل اطراف خود را حداقل تا فاصله ده متری از شاخ و برگ درختان خشک و خش و خاشاک پاکسازی کنید چون د ر اثر گرما و کوچکترین حرارت و جرقه، سریعاً آتش سوزی بوجود می آید.
۱۳. در زمان صاعقه پی در پی و شدید خود را به محل امن برسانید و توقف کنید و اگر داخل اتومبیل میباشد باقی ماندن در آن ایمن تر از خارج شدن است. چون محل امن جایی است که نزدیک لوله های آب، دکل برق و اسکلت فلزی و دودکش های فلزی، پست فشار قوی برق، سیم خاردار و تک درخت یا در ارتفاعات نباشید و دور از این مکانها قرار گیرید.
۱۴. همیشه در فکر ایمنی و پیشگیری از خطرات باشید.